

Posudek oponenta bakalářské práce

Název: Čingischán a Mongolské impérium očima evropských cestovatelů

Autor: Soňa Jančurová

Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice

Studijní obor: Historie se zaměřením na vzdělávání, Společenské vědy se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Lenka Doová, Ph.D.

Oponent: Doc. PhDr. Martin Šandera, Ph.D.

Jako člověk, jehož zájem, byť ryze amatérský, o mongolskou říši neopustil od dětských let a prvního zhlédnutí seriálu Marco Polo režiséra Giuliana Montalda, jsem si s velkým zájmem přečetl bakalářskou práci Soni Jančurové. Jako amatérský zájemce mohu být spokojen, jako profesionální historik musím vyslovit jisté oprávněné výhrady, nikoli však takové, aby ohrozily uznání práce a vcelku pozitivní zhodnocení.

Text je, na rozdíl od mnoha jiných studentských závěrečných prací, velmi čtivě podán, má logickou stavbu a dobrou návaznost. Až na několik drobností se vyhnul i prohřeškům proti pravopisu a větné skladbě (mělo by u BP a DP být samozřejmostí, bohužel již dávno není). Za zdařilé považuji i pojednání o pramenech (ovšem Marco Polo nezapře obchodnický původ a v jeho Milonu je velmi často v popředí trh, druh a množství zboží, jeho původ i cena). Také oceňuji podobu závěru práce, snahu jasně vyjádřit a strukturovat dosažené výsledky.

Text ale více než výsledky vlastní analýzy nabízí shrnutí a rekapitulace názorů dosavadních badatelů, ale to bych u bakalářské práce nepovažoval za zásadní nedostatek a nechci ji označit za pouhou kompilaci. Pokus o komparaci s evropským prostředím je jistě dobrý nápad, ale způsob, jakým je provedena, dobrý vždy šťastný a autorka zde postrádá hlubší povědomí o skutečném stavu věcí. Mylná je pak představa o skvělém postavení mongolských žen ve „světle ubohých paní evropského středověku“ – zvláště s 28.

Za zcela chybné pak pro křesťanskou Evropu považuji tvrzení o ceně za nevěstu, kdy muž musel rodině vyplatit odškodné za ztrátu potomka – naopak věno bylo symbolem toho, že ženich snímá nyní z rodiny na další zabezpečení její dcery.

Z připomínek a podnětů k diskusi uvádím následující:

s. 3 nemyslím, že by Marco Polo opomíjel čínské tradice

s. 8 Mongolové se řadili do skupiny mongoloidní rasy...

Kdo je autorem citovaných překladů (s. 9 a další)

s. 11 nerozumím tomu, že kalhoty mongolů byly „spíše je naaranžované“

s. 12 různé saténové předměty, co si pod tímto označením máme představit ?

Autorka také často v poznámkovém aparátu kombinuje poznámky a vysvětlivky.

s. 19 pozn. 93 a 94 (jeden z příkladů neodlišení poznámky a vysvětlivky, zbytečné dva odkazy v jedné větě

s. 27 opravdu platí že horda byla obdobou evropského dvora ?

Poznámkový aparát – nikde jsem se dosud s ničím podobným nesetkal – dva odkazy na jednu a tož informaci .. s. 19

s. 30 zcela kuriózní podoba odkazu.. .pohoří Burchan Chaldun,^{153,154}, pod čarou pak najdeme nejprve klasickou vysvětlivku a pak odkaz na literaturu, totéž na straně 35 ... ochranu před zraněním.^{173,174}

s. 36 dává rovnítko mezi Mongoly a Tatary

s. 36 zapomíná na existenci lehké jízdy jako nezbytné součásti středověkých evropských armád, těžcí rytíři tvořili jen menší část z celkových počtů jezdeckva

s. 37 patrně u slovesa vypadla předpona „ne“, takže smysl věty je pak zcela opačný -

Mngolové uvolnili cestu k útěku z obklíčení, aby nepřátelé bojovali do posledního muže.

Zjevné sympatie vedou někdy až ke snaze líčit v příznivější světlo a omlouvat některé krutosti

-s. 38 mongolští válečníci se snažili usmrtit své nepřátele rychle bez jakéhokoliv mučení ..., zároveň vzápětí píše, jak bezostyšně užívali muže z podrobených kmenů a národů jako živé štíty.

Závěr: Práci s dílčími výhradami doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové 25. 5. 2016

Doc. PhDr. Martin Šandera, Ph.D.